

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Krbka a soudkyň JUDr. Blanky Moudré a JUDr. Ivany Zlatohlávkové ve věci žalobce XXX bytem v XXX, zastoupeného Mgr. Markem Ježkem, advokátem se sídlem v Českém Těšíně, Tovární 1707/33, proti žalované **Czech Invest Group s.r.o.**, se sídlem v Pardubicích, Bílé Předměstí, Štrossova 272 (identifikační číslo 259 42 395), zastoupené JUDr. Radomilem Mackem, advokátem se sídlem v Lanškrouně, nám. J. M. Marků 92, o 169.900 Kč s příslušenstvím oproti vydání věci, vedené u Okresního soudu v Pardubicích pod sp. zn. 24 C 78/2012, o dovolání žalované proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 21. 4. 2016, č.j. 23 Co 45/2016-201, takto:

I. Dovolání se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů dovolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem ze dne 11. 12. 2015, č.j. 24 C 78/2012-163, Okresní soud v Pardubicích uložil žalované zaplatit žalobci 169.900 Kč s 7,5% úroky z prodlení od 4. 11. 2012 do zaplacení, žalobci uložil povinnost vydat žalované silniční motorové vozidlo „XXX“ s tím, že ta je povinna věc převzít, žalobu co do úroků z prodlení ve výši 0,25% z částky 169.900 Kč od 4. 11. 2012 do zaplacení zamítl a žalovanou zavázal k úhradě nákladů řízení žalobci (130.744 Kč). Soud prvního stupně odpovědnost žalované jako prodávající posuzoval podle příslušných ustanovení zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (viz § 3028 zákona č. 89/2012 Sb.,

dále jen „obč. zák.“), i když účastníci dohodli, že se závazkový vztah z kupní smlouvy řídí zákonem č. 513/1991 Sb., obchodním zákoníkem, ve znění pozdějších předpisů (§ 262 odst. 1, 4 cit. zákona). Ujednání kupní smlouvy – „prodávající neodpovídá za případný nesoulad stavu tachometru s reálným počtem najetých kilometrů“ – označil za neplatné (§ 55 odst. 2, § 56 odst. 3 písm. b/ obč. zák.) a dovodil, že žalobce byl oprávněn od smlouvy odstoupit, protože předmět koupě nebyl při převzetí ve shodě s kupní smlouvou (§ 616 odst. 1, 3 obč. zák.).

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 21. 4. 2016, č.j. 23 Co 45/2016-201, rozhodnutí soudu prvního stupně – vyjma zamítavého výroku, který nebyl napaden odvoláním – po obsahové stránce potvrdil (i když výrok o věci samé formuloval jako změnu) a žalované uložil zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 25.101 Kč. Přestože žalovaná nebyla povinna ověřovat správnost stavu tachometru, měla rozpoznat diametrální rozdíl mezi stavem deklarovaným, tj. udávaným v kupní smlouvě, a skutečným stavem ujetých kilometrů, a to podle technického stavu vozidla. Informační povinnost ve smyslu § 597 odst. 1 obč. zák. – argumentuje odvolací soud – by splnila, kdyby na tento rozdíl žalobce výslovně upozornila; nemohla se však zprostit odpovědnosti obecným tvrzením, že negarantuje skutečný počet ujetých kilometrů. Odvolací soud uzavřel, že žalobce má právo od smlouvy odstoupit podle § 597 odst. 1 a § 616 odst. 3 obč. zák., neboť zásadní rozdíl mezi stavem deklarovaným a stavem skutečným v době prodeje představuje rozpor s kupní smlouvou, který nelze odstranit, příp. který činí věc neupotřebitelnou.

Rozhodnutí odvolacího soudu napadla žalovaná dovoláním, jímž oponuje závěru, podle něhož byla povinna – bez ohledu na konkrétní ujednání v kupní smlouvě – zjistit, že stav tachometru (82 415 kilometrů) v době prodeje neodpovídá technickému stavu vozidla, a informovat o tom kupujícího. Se stavem předmětu koupě žalobce seznámila, což vyplývá z protokolu o zkušební jízdě a předání vozidla, splnila tak povinnost uloženou § 597 odst. 1 obč. zák., tj. upozornit kupujícího na vady, „o kterých věděla.“ Prodávaná věc tudíž nebyla při převzetí kupujícím v rozporu s kupní smlouvou.

Nejvyšší soud věc projednal podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (srov. čl. II bod 1, 7 zákona č. 404/2012 Sb., čl. II bod 2 zákona č. 293/2013 Sb., dále jen „o.s.ř.“).

Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o.s.ř.).

Podle § 241a odst. 1 o.s.ř. lze dovolání podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Dovolání je přípustné, protože rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, závisí na vyřešení otázky hmotného práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena (§ 237, § 239 o.s.ř.), a to odpovědnosti prodávajícího za to, že prodávaná věc (osobní automobil identifikovaný – mimo jiné – tachometrovým stavem ujetých kilometrů) je při převzetí kupujícím ve shodě s kupní smlouvou (§ 616 odst. 1 obč. zák.).

Právní posouzení je nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Protože při uzavření kupní smlouvy žalovaná vystupovala jako *XXX* *XXX*, je třeba na obsah právního vztahu z kupní smlouvy použít úpravu § 613 až § 627 obč. zák., která má ve vztahu k § 588 až § 600 povahu nejen doplňující, ale i speciální; upravuje-li některé otázky proti obecným ustanovením o kupní smlouvě odlišně, má přednost tato zvláštní úprava.

Podle ustanovení § 616 obč. zák. odpovídá prodávající kupujícímu za to, že prodávaná věc je při převzetí kupujícím ve shodě s kupní smlouvou, zejména že je bez vad (odstavec 1/). Nestanoví-li tento zákon jinak, shodou s kupní smlouvou podle odstavce 1 se **dále** rozumí, že prodávaná věc má jakost a užitné vlastnosti smlouvou požadované, prodávající, výrobcem nebo jeho zástupcem popisované, nebo na základě jimi prováděné reklamy očekávané, popřípadě jakost a užitné vlastnosti pro věc takového druhu obvyklé, že odpovídá požadavkům právních předpisů, je v tomu odpovídajícím množství, míře nebo hmotnosti a odpovídá účelu, který prodávající pro použití věci uvádí nebo pro který se věc obvykle používá (odstavec 2/, věta první). V případě, že věc při převzetí kupujícím není ve shodě s kupní smlouvou (dále jen „rozpor s kupní smlouvou“), má kupující právo na to, aby prodávající bezplatně a bez zbytečného odkladu věc **vedl do stavu odpovídajícího kupní smlouvě**, a to podle požadavku kupujícího buď výměnou věci, nebo její opravou; není-li takový postup možný, může kupující požadovat přiměřenou slevu z ceny věci nebo **od smlouvy odstoupit**. To neplatí, pokud kupující před převzetím věci o rozporu s kupní smlouvou věděl nebo rozpor s kupní smlouvou sám způsobil (odstavec 3/). Rozpor s kupní smlouvou, který se projeví během šesti měsíců ode dne převzetí věci, se považuje za rozpor existující již při jejím převzetí, pokud to neodporuje povaze věci nebo pokud se neprokáže opak (odstavec 4/).

Skutkový stav, z něhož právní posouzení věci odvolacím soudem vycházelo, byl následující.

Smlouvou z 10. 8. 2012 žalovaná (prodávající) převedla na žalobce (kupujícího) za sjednanou cenu ve výši 169.900 Kč vlastnické právo k osobnímu automobilu značky „*XXX*“ (dále jen „vozidlo“). Kromě jiných znaků (např. barva, registrační značka) bylo vozidlo identifikováno stavem tachometru 82 415 kilometrů s tím, že skutečný počet ujetých kilometrů nebyl zjištěn (v závorce k tomu poznámka „*negarantujeme*“). Podle článku 4.1 smlouvy vozidlo „... *kupující kupuje ve stavu, jak si jej osobně či prostřednictvím jím určené osoby prohlédl, s vědomím, že se jedná o automobil použitý, opotřebený úměrně stáří a ujetým kilometrům.*“ Přílohou kupní smlouvy byl protokol o zkušební jízdě a předání vozidla z 10. 8. 2012, který rovněž deklaroval stav tachometru (82 415 kilometrů) s poznámkou, že „*skutečný počet ujetých kilometrů nezjištěn (negarantujeme).*“ Počítačová (přístrojová) deska byla shledána nefunkční a žalovaná uvedla, že „*nedošlo z její strany k neoprávněné manipulaci s počítadlem kilometrů ... a zároveň upozorňuje kupujícího na skutečnost, že ani při vynaložení veškeré odborné péče není schopná vždy zjistit případnou manipulaci s počítadlem kilometrů předchozím majitelem. Z tohoto důvodu prodávající neodpovídá za případný nesoulad stavu tachometru s reálným počtem najetých kilometrů ... Prodávající v žádném případě negarantuje počet ujetých kilometrů na tachometru (stav tachometru) prodávávaného vozidla.*“ Vozidlo bylo poprvé registrováno v České republice 14. 5. 2008. Dopisem z 27. 9. 2012, který byl žalované doručen 3. 10. 2012, žalobce od smlouvy odstoupil se zdůvodněním, že již v roce 2010 mělo

vozidlo najeto 291 479 kilometrů, což považoval za „*podstatný rozdíl ve vlastnostech předmětného vozidla, který navíc nelze odstranit.*“ Současně vyzval žalovanou k vrácení kupní ceny do jednoho měsíce od doručení dopisu. Podle zprávy ŠKODA AUTO, a.s., z 11. 3. 2013 bylo vozidlo přijato k poslední servisní prohlídce 20. 9. 2010 a k tomuto dni činil stav ujetých kilometrů 291 497.

Ustanovením § 616 obč. zák. se (s účinností od 1. 1. 2003) dosavadní právní úprava odpovědnosti za vady prodané věci přizpůsobila požadavkům směrnice Evropského parlamentu a Rady 199/44/ES, o určitých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na spotřební zboží. V jeho rámci je třeba rozlišovat jednak **odpovědnost za faktické vady v právním smyslu**, tj. za (zjevné či skryté) nedostatky vlastností nebo projevů, které zejména vzhledem k obsahu smlouvy, prohlášení prodávajícího o zaručených vlastnostech nebo ustanovení právních předpisů či technických norem měla prodaná věc mít, případně které se u věcí daného druhu obecně předpokládají a jejichž absence snižuje využití věci, jednak **odpovědnost za to, že předmět koupě je při převzetí kupujícím ve shodě s kupní smlouvou**. Je-li věc v rozporu se smlouvou, plyne z toho kupujícím právo na bezplatné a urychlené (bez zbytečného odkladu) uvedení věci do stavu, který smlouvě odpovídá. Právo od smlouvy odstoupit (srov. § 48 obč. zák.) má kupující tehdy, není-li možné stavu odpovídajícího smlouvě dosáhnout. Oba dva druhy odpovědnosti prodávajícího jsou objektivní povahy.

Z toho, co je uvedeno výše, vyplývá, že námitky vycházející z ustanovení § 597 obč. zák. – že žalovaná splnila informační povinnost ohledně závad vozidla, případně že se nedopustila nepravdivého ujištění o vlastnostech vozidla – jsou nepřijatelné.

Dovolací soud se ztotožňuje se závěrem odvolacího soudu, že žalobce byl oprávněn od kupní smlouvy odstoupit, protože vozidlo při převzetí nebylo v souladu s kupní smlouvou (§ 616 odst. 3 obč. zák.). Jak již konstatoval Nejvyšší soud v usnesení ze dne 2. 7. 2014, sp. zn. 8 Tdo 728/2014, na které také odkázal odvolací soud, „*počet ujetých kilometrů je při prodeji motorového vozidla jednou z podstatných skutečností určujících výši jeho prodejní ceny. Cenu a atraktivnost ojetého vozu určuje především technický stav, rok výroby a intenzita s jakou byl používán předchozím majitelem. O těchto skutečnostech dobře odpovídá stav počítadla kilometrů.*“ Pokud je v kupní smlouvě vozidlo identifikováno (i) tachometrovým náběhem kilometrů, tak jeho technický stav musí odpovídat – kromě jiných znaků – také ujetým kilometrům; to je ostatně obsahem ujednání článku 4.1 posuzované kupní smlouvy. Prodávající se nemůže zprostit odpovědnosti, že tomu tak není, tj. nepoměřovat celkový technický stav vozidla tachometrovému náběhu uvedenému ve smlouvě, i když má pochybnosti o skutečném počtu ujetých kilometrů. To samozřejmě platí za předpokladu – v souzené věci splněného, neboť skutečný náběh kilometrů byl minimálně 3,5 krát vyšší než stav tachometrového náběhu podle smlouvy –, že rozdíl mezi deklarovaným stavem v kupní smlouvě a následně zjištěným skutečným stavem ujetých kilometrů je **zásadní**.

Lze uzavřít, že dovolatelkou napadený právní závěr odvolacího soudu je správný; jelikož vady řízení, k nimž dovolací soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o.s.ř.), žalovaná nenamítala a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud dovolání zamítl (§ 243d písm. a/ o.s.ř.).

Žalovaná sice výslovně napadla rozhodnutí odvolacího soudu v celém rozsahu, ve vztahu k výroková o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů však žádnou argumentaci – natož tu, jež by se vážala k obligatorním údajům ve smyslu § 241a odst. 2 o.s.ř. doplnitelným jen ve lhůtě uvedené v § 241b odst. 3 o.s.ř. – nevznesla.

O nákladech dovolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 243c odst. 3, § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. (žalobci v tomto stadiu řízení žádné náklady nevznikly a žalovaná na jejich náhradu nemá právo).

Proti tomuto rozsudku není opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 15. září 2017

JUDr. Pavel Krbek, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Ivana Žlůvová